

Faglig kontakt under eksamen: Kari Hag, mobil 48301988

Eksamen i MA6101 Grunnkurs i analyse I

Bokmål

Onsdag 13. desember 2006

Tid: 09.00 - 13:00

Hjelpemidler: Kalkulator HP30S

Vedlagt formelark for MA1101

Sensur: Fredag 12. januar 2007

Ved vurderingen teller i utgangspunktet hvert bokstavpunkt og oppgavene 4, 5, 6 - i alt 10 punkt - likt. **Husk at alle svar skal begrunnes!**

Oppgave 1 Finn grenseverdiene

a)

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{\cos x}{\ln(1 + \sin 2x)},$$

b)

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x e^{t^2} dt}{x}, \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x (e^{t^2} - 1) dt}{x^3}.$$

Oppgave 2

a) Regn ut integralet

$$\int \frac{2x - 4}{x^2 - 2x + 2} dx.$$

b) Finn konstanter A, B, C slik at

$$\frac{1}{x(x^2 - 2x + 2)} = \frac{A}{x} + \frac{Bx + C}{x^2 - 2x + 2}.$$

c) Regn ut integralet

$$\int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cot \theta}{\sin^2 \theta - 2 \sin \theta + 2} d\theta.$$

Oppgave 3

- a) Volumet av en kjegle med høyde h og radius r er $\frac{1}{3}\pi r^2 h$. Utled denne formelen ved å rotere trekanten med hjørner i $(0, 0)$, (r, h) og $(0, h)$ om y -aksen.
- b) En kjegleformet tank står med spissen ned. Høyden til tanken er 4 meter og radien på toppen er 2 meter. Vann pumpes inn i tanken med en konstant fart av $0,1 \text{ m}^3$ per minutt. Hvor fort øker vannstanden i det øyeblikket vannet står 3 meter høyt?

Oppgave 4 Finn funksjonen som tilfredsstiller differensialligningen og begynnelsesbetingelsene

$$y'' - 5y' - 6y = 0, \quad y(0) = 0, \quad y'(0) = 4.$$

Oppgave 5 Vis at

$$\frac{\sin x}{x} > \cos x, \quad x \in (0, \pi).$$

Oppgave 6

En fjellklatrer starter fra bakken kl. 6 og når toppen kl. 15. Neste dag starter hun nedklatringen kl. 6 og er nede kl. 15. Vis at det finnes et klokkeslett der hun er like høyt oppe begge dager. Gjelder konklusjonen også dersom nedstigningen starter på et senere tidspunkt?

FORMELARK FOR MA6101

Ekspontialfunksjoner

Derivasjon: $(a^x)' = a^x \ln a$ spesielt $(e^x)' = e^x$
Identiteter: $a^x a^y = a^{x+y}$ $\frac{a^x}{a^y} = a^{x-y}$ $a^{-x} = \frac{1}{a^x}$ $(a^x)^y = a^{xy}$

Logaritmefunksjonen

Derivasjon: $(\ln |x|)' = \frac{1}{x}$
Identiteter: $\ln(xy) = \ln x + \ln y$ $\ln\left(\frac{x}{y}\right) = \ln x - \ln y$ $\ln \frac{1}{x} = -\ln x$
 $\ln(x^a) = a \ln x$ for $x, y > 0$

Trigonometriske funksjoner

Derivasjon: $(\sin x)' = \cos x$ $(\cos x)' = -\sin x$
 $(\tan x)' = \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x$ $(\cot x)' = -\frac{1}{\sin^2 x}$
Identiteter: $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$
 $\sin(x+y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$
 $\cos(x+y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$
 $\sin 2x = 2 \sin x \cos x$
 $\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x = 2 \cos^2 x - 1 = 1 - 2 \sin^2 x$
 $\sin x = \pm \frac{\tan x}{\sqrt{1+\tan^2 x}}$
 $\cos x = \pm \frac{1}{\sqrt{1+\tan^2 x}}$

Eksakte verdier:

v	0	$\pi/6$	$\pi/4$	$\pi/3$	$\pi/2$
$\sin v$	0	1/2	$\sqrt{2}/2$	$\sqrt{3}/2$	1
$\cos v$	1	$\sqrt{3}/2$	$\sqrt{2}/2$	1/2	0
$\tan v$	0	$\sqrt{3}/3$	1	$\sqrt{3}$	-

Arcusfunksjoner

Derivasjon; $(\arcsin x)' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$ $(\arccos x)' = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
 $(\arctan x)' = \frac{1}{1+x^2}$

Annenordens differensialligning

$$y'' + py' + qy = 0 :$$

$$y(x) = \begin{cases} Ce^{r_1 x} + De^{r_2 x} & \text{hvis } r_1 \neq r_2 \text{ r\o}tter \text{ i karakteristisk ligning} \\ Ce^{rx} + Dxe^{rx} & \text{hvis } r \text{ dobbelrot i karakteristisk ligning} \\ Ce^{ax} \cos(bx) + De^{ax} \sin(bx) & \text{hvis kar. lign. } (r-a)^2 + b^2 = 0, b \neq 0 \end{cases}$$